

XX. Letní škola klasických studií – „Co to má společného s Dionýsem?“

Ve dnech 30. června až 5. července 2012 proběhla na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy jubilejní dvacátá Letní škola klasických studií. Partnerem obou tradičně pořádajících institucí – Kabinetu pro klasická studia FLÚ AV ČR a Asociace učitelů klasických jazyků – se tentokrát stala zdejší Katedra divadelní vědy a tématem pak antické divadlo a jeho pozdější recepcce. Otázku „Co to má společného s Dionýsem“, kterou pořadatelé vložili tomuto interdisciplinárnímu setkání do vínku, lze chápat i jako završení řady poutavých teatrologických příspěvků z minulých let.

Letní škola tentokrát trvala celých šest dnů včetně exkurze. Uvítala na čtyřicet posluchačů z řad studentů klasické filologie, mediévistiky, teatrologie i historie, středoškolských učitelů i vědeckých pracovníků a zhruba dvacítku přednášejících. Vzhledem k mimořádně pestrému složení publika s různými znalostmi klasických jazyků doznala jistých změn i tradiční koncepce: u dopoledních čteb se výrazně posílil přednáškový prvek, odpolední přednášky zase nabídl vedle ryze specializovaných příspěvků i ty přehledové.

V antickém bloku prvního dne se premiérově představil Martin Bažil (ÚŘLS FF UK), který na tragédii *Medea* básníka Hosidia Gety demonstroval principy u nás málo známého pozdněantického žánru, totiž centonové poesie. Téhož dne zazněly přednášky teatroložek Aleny Sarkissian a Daniely Čadkové (obě KKS FLÚ), první věnovaná divadlu v době helénismu a druhá římským premiérám. Doplnil je Robert Skopek (KDDD PedF UK) se svým příspěvkem o gladiátorech.

Druhý den zahajovala Magdalena Jacková (ÚČL AV ČR) s četbou barokních dramát, na nichž byla předvedena asimilace boha Dionýsa křesťanskou barokní mentalitou. Jana Kepartová a Alena Sarkissian (KKS FLÚ) spojily své síly, aby v návaznosti na loňskou přednášku J. Kepartové o epigrafických památkách představily bilingvní nápis na náhrobku dětského básníka Q. Sulpicia Maxima. V související přednášce uvedly osud tohoto účastníka kapitolských her do širšího společenského i kulturního kontextu. Jan Bažant (KKS

FLŮ) poté provedl posluchače vývojem evropských dvorských slavností od středověku až po renesanci, přičemž kladl důraz na jejich komunikační funkci. Vystřídal ho Stanislav Bohadlo (FF UHK), který si u posluchačů vysloužil velký respekt nejen svou přednáškou o antice jako inspiračním zdroji pro operní libreta, ale i jako pozorný hostitel a průvodce po Kuksu, kam směřovala letošní závěrečná exkurze.

Dopoledne třetího dne bylo vyhrazeno řeckým četbám, které se tak patrně staly již stálou součástí programu. Zejména zásluhou mimořádně početné výpravy mladých brněnských grécistů plynulo i zde vše hladce a i účast byla hojná. Jakub Čechvala (KKS FLŮ – ÚŘLS FF UK) nechal účastníky zakusit atmosféru právě literárněvědné konference, když nad ukázkami z řeckých tragédií referoval o interpretačních přístupech soudobé literární vědy. Pavel Nývlt (KKS FLŮ – ÚŘLS FF UK) při svém čtení, které poukazovalo na styčné body athénské komedie a tamních soudů, vsadil na podstatně didaktičtější přístup, a publikum se tak bavilo nejen překladem, ale i samotným překládáním Aristofana. Odpolední přednášky poskytly prostor teatrologům: Michal Zahálka (KDV FF UK) představil vliv antiky na divadlo francouzského klasicismu a vzácný host Eva Šormová (DŮ Praha – Institut umění) se zaměřila na inscenace řeckých tragédií režiséra Karla Hugo Hilara.

Následujícího dne se posluchači dočkali pokračování oblíbených seriálů, ať již šlo o nezapomenutelné hodiny živé latiny Jiřího A. Čepeláka (*Vivarium novum*), nebo o kurz paleografického minima nejen pro muzikology v režii Jiřího Matla (KKS FLŮ). Odpoledne se přednášelo o způsobech, jakými si čeští divadelníci poradili s antickým chórem (Vít Mrázek z KDV FF UK), i o renesanční taneční kultuře (Mikuláš Bryan, KDV FF UK). Exotické téma otevřela Lucie Němečková (DAMU Praha) svou přednáškou o afrických dramaticích, kteří se inspirovali antikou.

Poslední přednáškový den začal čtením Ormova vidění, při němž Josef Förster (KKS FLŮ) poukázal na prvky vizuality v tomto středověkém žánru. Martin Svatoš (KKS FLŮ) seznámil účastníky se školskou dramatikou z produkce benediktinského gymnázia v Broumově. Pokud jednotlivé příspěvky dosud oslovovaly buď spíše teatrology, nebo naopak filology, Eliška Poláčková (Kabinet pro studium divadla, FF MU Brno) svou mimořádně podářenou přednáškou o českých prekladech Plautova *Pseudola* hravě získala přízeň všech. Teatrologický triptych doplnili Petr Christov a Julie Kočí (oba KDV FF UK), první s metamorfózami Thésea ve francouzské dramatique 90. let 20. století, druhá s prezentací tanečního divadla Piny Bausch s ohledem na využití antických motivů.

Doprovodný program zahrnoval vedle již zmíněné exkurze do renovovaného Hospitalu Kuks i divadelní představení studentského spolku LVPA, který na LŠKS vystupuje pravidelně od roku 2009. Tentokrát si LVPA připravila pro diváky překvapení v podobě výrazného posunu v dramaturgickém plánu. Místo tradičních antikizujících pohádek představila parodický pentaptych na náměty z římských legend s názvem *Romvla sive Pentameron Romanvm*. Přes liviovskou inspiraci se představení hlásilo spíše k plautovské nátuře. LVPA v poslední době rozšiřuje svou činnost o dramapedagogiku a didaktiku latiny vůbec, založení divadelní skupiny ohlásili i studenti z Brna a vedle těchto spolků již léta působí pražský soubor Lauriger, který se specializuje na latinské barokní divadlo. Je tedy otázkou, zda se v budoucnu tento mimořádně silný divadelní trend promítne do podob Letních škol nějakým výraznějším způsobem.

Poslední novinkou Letní školy bylo zavedení diskuze s osobností. Letošním hostem moderátorky Aleny Sarkissian se stal Petr Zuska, tanečník, choreograf a umělecký šéf baletu Národního divadla. Zejména v této chvíli posloužila Letní škola jako platforma pro setkávání různých světů a mnohým jistě rozšířila obzory. Nyní již nezbývá než se těšit příští rok na shledanou.

Vladěna Ondoková (Praha)